

Przegląd poleceń GNU Emacs'a

(dla wersji 30)

Uruchamianie Emacs'a

Aby uruchomić GNU Emacs'a 30, napisz jego nazwę: `emacs`

Aby wczytać plik do edycji, patrz rozdział **Pliki** poniżej.

Opuszczanie Emacs'a

tymczasowe zatrzymanie Emacs'a
zakończenie sesji z Emacsem

`C-z`
`C-x C-c`

Pliki

wczytaj plik do Emacs'a
zapisz plik na dysk
zapisz **wszystkie** pliki
wstaw zawartość innego pliku do bufora
zamień plik w buforze na inny
zapisz bufor do pliku z podaniem nazwy
kontrola wersji pliku 'checkin/checkout'

`C-x C-f`
`C-x C-s`
`C-x s`
`C-x i`
`C-x C-v`
`C-x C-w`
`C-x C-q`

Uzyskiwanie pomocy

Napisz `C-h` (lub `F1`) i postępuj według dalszych instrukcji. Jeśli jesteś początkującym użytkownikiem, napisz `C-u C-h t Polish` aby wywołać **samouczek** Emacs'a po polsku.

usuń okno pomocy
przewiń okno pomocy
apropos: pokaż polecenia zgodne z napisem
pokaż funkcję uruchamianą przez klawisz
opisz funkcję
pokaż informację odnoszącą się do trybu

`C-x 1`
`C-M-v`
`C-h a`
`C-h c`
`C-h f`
`C-h m`

Usuwanie błędów

przerwij częściowo napisane lub
wykonywane polecenie
odzyskaj plik zgubiony w wyniku
załamania systemu
anuluj niechcianą zmianę
wczytaj plik wg aktualnej zawartości na
dysku
uporządkuj zaśmiecony ekran

`C-g`

`M-x recover-file`
`C-x u lub C-_`
`M-x revert-buffer`
`C-l`

© 2025 Free Software Foundation, Inc. Permissions on back.

Szukanie przyrostowe

szukaj wprzód/wstecz (<code>C-f</code> aby zakończyć)	<code>C-s/C-r</code>
szukaj wprzód tekstu zgodnego z wpisywanym wyrażeniem regularnym	<code>C-M-s</code>
szukaj wstecz tekstu zgodnego z wpisywanym wyrażeniem regularnym	<code>C-M-r</code>
wybierz poprzedni napis	<code>M-p</code>
wybierz następny napis	<code>M-n</code>
zakończ szukanie przyrostowe	<code>RET</code>
anuluj rezultat ostatniej poprawki	<code>DEL</code>
przerwij szukanie	<code>C-g</code>
Ponowne <code>C-s/C-r</code> powtarza szukanie wprzód/wstecz.	

Przemieszczanie kurSORA

przemieść kurSOR	wstecz	wprzód
o znak	<code>C-b</code>	<code>C-f</code>
o słowo	<code>M-b</code>	<code>M-f</code>
o linię wyżej/niżej	<code>C-p</code>	<code>C-n</code>
na początek/koniec linii	<code>C-a</code>	<code>C-e</code>
o zdanie	<code>M-a</code>	<code>M-e</code>
o akapit	<code>M-{</code>	<code>M-}</code>
o stronę	<code>C-x [</code>	<code>C-x]</code>
o s-wyrażenie	<code>C-M-b</code>	<code>C-M-f</code>
na początek/koniec funkcji	<code>C-M-a</code>	<code>C-M-e</code>
na początek/koniec bufora	<code>M-<</code>	<code>M-></code>
przewiń do następnego ekranu	<code>C-v</code>	
przeviń do poprzedniego ekranu	<code>M-v</code>	
przeviń w lewo	<code>C-x <</code>	
przeviń w prawo	<code>C-x ></code>	
umieść linię z kursorem na środku ekranu	<code>C-u C-l</code>	

Kasowanie i usuwanie

obiekt do skasowania	wstecz	wprzód
znak (usuń, nie kasuj)	<code>DEL</code>	<code>C-d</code>
słowo	<code>M-DEL</code>	<code>M-d</code>
linia (od kurSORa do końca)	<code>M-O C-k</code>	<code>C-k</code>
zdanie	<code>C-x DEL</code>	<code>M-k</code>
s-wyrażenie	<code>M-- C-M-k</code>	<code>C-M-k</code>
kasuj obszar		<code>C-w</code>
wstaw obszar do 'kill ring'		<code>M-w</code>
kasuj wszystko aż do wystąpienia <i>char</i>		<code>M-z char</code>
wstaw ostatnio skasowany obiekt		<code>C-y</code>
zamień wstawiony obiekt z uprzednio skasowanym		<code>M-y</code>

Zaznaczanie

wstaw znacznik w pozycji kurSORA
zamień pozycję kurSORa i znacznika
zaznacz słwo po *arg* słów
zaznacz akapit
zaznacz stronę
zaznacz s-wyrażenie
zaznacz funkcję
zaznacz cały bufor

C-@ or C-SPC
C-x C-x
M-@
M-h
C-x C-p
C-M-@
C-M-h
C-x h

Formatowanie

wetnij bieżącą linię (zależne od trybu)
wetnij obszar (zależne od trybu)
wetnij s-wyrażenie (zależne od trybu)
wetnij obszar o *arg* kolumn
wstaw nową linię za kursorem
przesuń część linii za kursorem w dół
usuń puste linie wokół kurSORa
połącz linię z poprzednią (z *arg* – z następna)
usuń odstęp dookoła kurSORa
pozostaw dokładnie jedną spację w pozycji kurSORa
wypełnij akapit
ustaw numer kolumny dla trybu wypełniania
ustaw przedrostek dla każdego nowego wiersza
ustaw czcionkę

TAB
C-M-\
C-M-q
C-x TAB
C-o
C-M-o
C-x C-o
M-~
M-\
M-SPC
M-q
C-x f
C-x .
M-g

Zamiana z zapytaniem

zamiana tekstu w trybie interakcyjnym
z użyciem wyrażeń regularnych
Odpowiedzi w interakcyjnym trybie zamiany:
zamień i wyszukaj następny tekst
zamień nie przemieszczając kurSORa
nie zamieniaj i wyszukaj następny tekst
wyszukaj i zamień wszystkie pozostałe teksty
powróć do poprzedniej zamiany
zakończ zamianę interakcyjną
wejdź do trybu rekursywnej edycji (C-M-c aby zakończyć)

M-%
C-M-%
SPC
,

DEL
!
~
RET
C-r

Zamiana wielkości liter

zamień w słowie litery małe na duże
zamień w słowie litery duże na małe
zamień pierwszą literę w słowie na dużą
zamień w obszarze litery małe na duże
zamień w obszarze litery duże na małe

M-u
M-l
M-c
C-x C-u
C-x C-l

Wiele okien

Drugie z poleceń dotyczy „innej ramki”

usuń pozostałe okna
podziel okno (jedno nad drugim) C-x 2 C-x 5 2
usuń okno C-x 0 C-x 5 0
podziel okno (jedno obok drugiego) C-x 3
przewijaj w innym oknie C-M-v
przenieś kurSOR do innego okna C-x o C-x 5 o
wybierz bufor w innym oknie C-x 4 b C-x 5 b
pokaż bufor w innym oknie C-x 4 C-o C-x 5 C-o
znajdź plik i pokaż go w innym oknie C-x 4 f C-x 5 f
jak wyżej, tylko w trybie do czytania C-x 4 r C-x 5 r
uruchom ‘Dired’ w innym oknie C-x 4 d C-x 5 d
znajdź definicję w innym oknie C-x 4 . C-x 5 .
powiększ okno w pionie C-x ~
zmniejsz okno w poziomie C-x {
poszerz okno C-x }

Minibufor

uzupełnij tekst o tyle o ile jest to możliwe
uzupełnij o jedno słowo
uzupełnij i wykonaj
pokaż możliwe uzupełnienia
przywołaj uprzednio wprowadzony tekst do minibufora
przywołaj następny tekst z ‘kill ring’ do minibufora
wyszukaj wstecz poprzez historię wprowadzeń
wyszukaj wprzód poprzez historię wprowadzeń
przerwij wykonywane polecenie
Napisz C-x ESC ESC aby poprawiać i wykonać polecenie, które ostatnio używało minibufora. Napisz F10 aby uaktywnić menu w minibuforze.

TAB
SPC
RET
?
M-p
M-n
M-r
M-s
C-g

Przegląd poleceń GNU Emacsa

Bufory

wybierz inny bufor
pokaż spis wszystkich buforów
skasuj bufor

C-x b
C-x C-b
C-x k

Przedstawianie

przedstaw znaki
przedstaw słowa
przedstaw linie
przedstaw s-wyrażenia

C-t
M-t
C-x C-t
C-M-t

Tags

znajdź określenie (definicję) M-.
podaj nowy plik TAGS M-x visit-tags-table
wyszukiwanie tekstu zgodnego z podanym
wyrażeniem regularnym we wszystkich
plikach wymienionych w TAGS M-x tags-search
zamiana z zapytaniem we wszystkich
plikach wymienionych w TAGS M-x tags-query-replace

Powłoki

wykonaj polecenie powłoki M-!
wykonaj polecenie powłoki na obszarze M-|
filtruj obszar poprzez polecenie powłoki C-u M-|
uruchom powłokę w oknie *shell* M-x shell

Prostokąty

zapisz prostokąt do rejestru C-x r r
skasuj prostokąt C-x r k
wklej prostokąt C-x r y
wstaw pusty prostokąt przesuwając
tekst w prawo C-x r o
wyczyść prostokąt C-x r c
wstaw napis na początek każdej linii C-x r t

Skróty

dodaj skrót globalnie C-x a g
dodaj skrót lokalny dla trybu C-x a l
dodaj rozwinięcie globalne dla skrótu C-x a i g
dodaj rozwinięcie lokalne dla trybu dla skrótu C-x a i l
rozwini teraz skrót C-x a e
uzupełnij dynamicznie poprzednie słowo M-/

Wyrażenia regularne

dowolny znak za wyjątkiem znaku nowej linii	.	(kropka)
zero lub więcej powtórzeń	*	
jedno lub więcej powtórzeń	+	
zero lub jedno powtóżenie	?	
traktuj dosłownie następny znak (nawet jeśli znak ma specjalne znaczenie) c	\c	
alternatywa ('lub')	\	
grupowanie	\(... \)	
tekst n-tej grupy	\n	
na początku lub końcu słowa	\b	
nie na początku i nie na końcu słowa	\B	
obiekt do porównania	początek koniec	
linia	^	\$
słowo	\<	\>
bufor	\`	\'
kategoria znaków	porównaj z pozostałymi	
podany zbiór znaków [...]	[^ ...]	[^ ...]
znak kategorii składniowej 'słowo'	\w	\W
znak kategorii składniowej c	\sc	\Sc

Miedzynarodowe zestawy znaków

ustal główny język	M-x set-language-environment
wypisz wszystkie metody wprowadzania znaków	M-x list-input-methods
włącz/wyłącz metodę wprowadzania znaków	C-\
ustal system kodowania dla następnego polecenia	C-x RET c
wypisz wszystkie systemy kodowania	M-x list-coding-systems
wybierz preferowany system kodowania	M-x prefer-coding-system
wybierz metodę wprowadzania znaków	C-x RET C-\
Po wybraniu metody wprowadzania znaków polish-slash, każda z liter ąćęłńóśżż/ uzyskamy pisząc ciach '/' i odpowiedni znak z acelnosxz/.	

Rejestry

zapisz obszar do rejestru	C-x r s
wstaw zawartość rejestru do bufora	C-x r i
zapisz pozycję kurSORA w rejestrze	C-x r SPC
przemieszc KURSOR do pozycji zapisanej w rejestrze	C-x r j

Makropolecenia

zaczni definicję makropolecenia	C-x (
zakończ definicję makropolecenia	C-x)
wykona ostatnio zdefiniowane makropolecenie	C-x e
dopisz do definicji ostatniego makropolecenia	C-u C-x (
nazwij ostatnie makropolecenie	M-x name-last-kbd-macro
wpisz do bufora nazwane makro Lispowe	M-x insert-kbd-macro

Info

wejdź w tryb czytania dokumentacji Info
wyszukaj podaną funkcję lub zmienną w Info

Poruszanie się w obrębie węzła Info:

przeglądaj do przodu	C-h i
przeglądaj do tyłu	C-h S
na początek węzła	SPC

Poruszanie się pomiędzy węzłami:

następny węzeł	n
poprzedni węzeł	p
przenieś się wyżej	u
wybierz pozycję z menu, podając jej nazwę	m
wybierz n-tą pozycję z menu podając	n
liczbę (1-9)	f
sprawdź odsyłacz (powrót z 1)	l
powróć do ostatnio przeglądanego węzła	d
powróć do skorowidza	g
wybierz węzeł podając jego nazwę	

Pozostałe polecenia:

wywołaj samouczek Info	h
wyszukaj zagadnienie w indeksach	i
wyszukaj w węzłach tekst zgodny	s
z podanym wyrażeniem regularnym	
zakończ Info	q

Dired – edytor katalogów

wywołanie edytora katalogów	C-x d
ustaw flagę 'D' (do usunięcia) na pliku	d
ustaw flagę 'D' na plikach zapasowych	~
zdejmij flagę 'D' z pliku	u
usuń pliki oznaczone flagą 'D'	x
uaktualnij zawartość bufora	g
wczytaj plik wskazywany przez kurSOR do bufora	f
przelacz między porządkiem alfabetycznym a porządkiem według daty i czasu	
powstania pliku	s
wybierz z bieżącego katalogu i jego podkatalogów wszystkie pliki, które zawierają tekst zgodny z podanym wyrażeniem regularnym	M-x find-grep-dired

Polecenia dotyczące języka Emacs Lisp

oblicz s-wyrażenie przed kursorem	C-x C-e
oblicz aktywną defun	C-M-x
oblicz s-wyrażenia w obszarze	M-x eval-region
wczytaj s-wyrażenie i oblicz je w minibuforze	M-:
wczytaj bibliotekę z katalogu systemowego	M-x load-library

Proste modyfikacje

modyfikowanie wartości zmiennych i czcionek M-x customize
Przykłady przypisania klawisza funkcji Emacs Lispu z wykorzystaniem notacji "... i notacji [...]:
(global-set-key "\C-cg" 'goto-line)
(global-set-key "\M-#" 'query-replace-regexp)
(global-set-key [?\C-c ?g] 'goto-line)
(global-set-key [?\M-#] 'query-replace-regexp)

Tworzenie nowych poleceń

```
(defun nazwa-funkcji (argumenty)
  "dokumentacja"
  (interactive "wzorzec")
  treść funkcji)
```

Przykład:

```
(defun this-line-to-top-of-window (line)
  "Przewiń linię z kursorem do pierwszej linii okna.
  Z ARG, przewiń do linii ARG."
  (interactive "P")
  (recenter (if (null line)
              0
              (prefix-numeric-value line))))
```

W funkcji **interactive wzorzec** opisuje, jak będą czytane argumenty w trybie interakcyjnym. Szczegółowy opis uzyskasz przez wywołanie C-h f **interactive**.

Copyright © 2025 Free Software Foundation, Inc.
dla GNU Emacs 30
projekt Stephen Gildea
tłumaczenie Włodek Bzyl

Released under the terms of the GNU General Public License version 3 or later.

For more Emacs documentation, and the TeX source for this card, see the Emacs distribution, or <https://www.gnu.org/software/emacs>